

"REVIZOR" d.o.o.

DRUŠTVO ZA REVIZIJU I KONSALTING USLUGE - DOBOJ

**"GARANTNI FOND
REPUBLIKE SRPSKE",
A.D., BANJA LUKA**

**Finansijski izvještaji
za godinu koja se završava
31. decembra 2014. godine i
Izvještaj nezavisnog revizora**

**"GARANTNI FOND
REPUBLIKE SRPSKE"
A.D., BANJA LUKA**

SADRŽAJ

	Strana
Izveštaj nezavisnog revizora	1
Finansijski izvještaji:	
Bilans uspjeha	2
Bilans stanja	3
Izveštaj o promjenama u kapitalu	4
Bilans tokova gotovine	5
Napomene uz finansijske izvještaje	6-35

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Nadzornom odboru, Odboru za reviziju i rukovodstvu društva "Garantni fond Republike Srpske" a.d., Banja Luka

Izvršili smo reviziju priloženih finansijskih izvještaja (strana 4 do 9) "Garantnog fonda Republike Srpske" a.d., Banja Luka (u daljem tekstu "Društvo"), koji obuhvataju bilans stanja na dan 31. decembar 2014. godine, i odgovarajući bilans uspijeha, izvještaj o promjenama u kapitalu, bilans tokova gotovine za godinu koja se završava na taj dan, i sumarni pregled značajnih računovodstvenih politika i druge objašnjavajuće informacije.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo je odgovorno za pripremu i fer prezentaciju ovih finansijskih izvještaja u skladu sa računovodstvenim propisima Republike Srpske, i za one interne kontrole za koje odredi da su potrebne za pripremu finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usled kriminalne radnje ili greške.

Odgovornost revizora

Naša odgovornost je da izrazimo mišljenje o priloženim finansijskim izvještajima na osnovu obavljene revizije. Reviziju smo obavili u skladu sa Međunarodnim standardima revizije i Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srpske. Ovi standardi nalažu da postupamo u skladu sa etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze.

Revizija uključuje sprovođenje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objelodanjivanjima datim u finansijskim izvještajima. Izbor postupaka je zasnovan na revizorskom prosuđivanju, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima, nastalim usled kriminalne radnje ili greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju osmišljavanja revizijskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne i u cilju izražavanja mišljenja o efektivnosti internih kontrola Društva. Revizija takođe, uključuje ocjenu primjenjenih računovodstvenih politika i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja.

Smatramo da su pribavljeni revizijski dokazi dovoljni i adekvatni za obezbjeđenje osnove za revizijsko mišljenje.

Mišljenje

Po našem mišljenju finansijski izvještaji daju istinit i objektivni prikaz, po svim materijalno značajnim aspektima finansijske pozicije društva "Garantni fond Republike Srpske" a.d., Banja Luka na dan 31. decembar 2014. godine, i njene finansijske uspješnosti i tokova gotovine za godinu koja se završava na taj dan u skladu sa računovodstvenim propisima Republike Srpske.

(nastavlja se)

"REVIZOR" d.o.o.

DRUŠTVO ZA REVIZIJU I KONSALTING USLUGE - DOBOJ

Skretanje pažnje

Nemjenjajući napred navedeno mišljenje skrećemo pažnju na objelodanjivanje, od strane Rukovodstva Fonda u Napomenama uz finansijske izvještaje za godinu koja se završava na dan 31. Decembra 2014. godine (napomena 3.9) Rješenja Agencije za bankarstvo Republike Srpske broj:03-1473/2014 od 23.12.2014. godine gdje je istim pokrenut postupak likvidacije Bobar banke a.d. Bijeljina na osnovu čega je Likvidacioni upravnik dana 29.12.2014. godine pozvao sve povjerioce da u roku od 60 dana prijave svoja potraživanja.

Shodno tome, Fond je dana 23.01.2015. godine u ostavljenom roku, prijavio svoja potraživanja koja ukupno iznose 5.558.643,41 KM od toga 5.500.000 KM depozitnih sredstava, 37.212,72 KM ugovorenih a neisplaćenih kamata i 21.430,69 KM sredstava na transakcionom računu Fonda otvorenom u banci.

Dana 16.03.2015. godine Bobar banka a.d. Bijeljina je potvrdila svoje obaveze navedene u prijavi, izuzev vrijednosti ugovorenih a neisplaćenih kamata gdje je, umjesto 37.212,72 KM, međusobno usaglašen novi iznos na 37.906,59 KM.

Prema odredbi člana 1. Zakona o likvidacionom postupku („Službeni glasnik RS“, broj 64/02) likvidacioni postupak se sprovodi nad pravnim licem i on služi potpunom namirenju svih povjerilaca pravnog lica unovčenjem njegove imovine. Rukovodstvo je pošlo od pretpostavke da će imovina likvidacionog dužnika biti dovoljna za izmirivanje svih priznatih potraživanja iz likvidacione mase.

Doboj, 09. april 2015. godine

Ovlašteni Revizor
Borislav Paravac

BILANS USPJEHA
**Za godinu koja se završava 31. decembra 2014. godine
(U Konvertibilnim markama)**

		Godina koja se završava 31. decembra 2014.	Godina koja se završava 31. decembra 2013
Prihodi i rashodi iz poslova finansiranja			
Prihodi od kamata	6	1.234.729	1.393.780
Prihodi od provizija	7	11.037	10.130
Prihodi od ostalih naknada		393.118	194.902
Rashodi naknada i provizija		86	-
		<u>1.638.798</u>	<u>1.598.812</u>
Operativni prihodi i rashodi			
Prihodi od ukidanja rezervisanja za vanbilansne pozicije	20	281.450	144.041
Rashodi rezervisanja za vanbilansne pozicije	20	(301.723)	(550.664)
Prihodi od ukidanja rezervisanja za ostale obaveze	20	4.360	498
Rashodi indirektnih otpisa plasmana-Udjeli Banka S.	39	(638.000)	
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	9	(703.514)	(649.925)
Troškovi materijala		(8.232)	(8.889)
Troškovi proizvodnih usluga		(7.638)	(4.400)
Troškovi amortizacije	18	(39.697)	(28.004)
Nematerijalni troškovi	10	(54.292)	(40.812)
Troškovi po osnovu poreza i doprinosa		(198)	(185)
Ostali troškovi	11	(48.026)	(57.722)
		<u>1.515.510</u>	<u>(1.196.062)</u>
Ostali prihodi i rashodi			
Dobici od prodaje opreme		-	200
Ostali prihodi	8	23	6.472
Gubici po osnovu rashodovanja opreme		-	(2.128)
Rashodi na osnovu otpisa premije za rizik	39	(40.967)	-
Ostali rashodi		(4.000)	(4.000)
		<u>(44.944)</u>	<u>544</u>
Prihodi i rashodi od promjene vrijednosti imovine i obaveza			
Negativne kursne razlike		(75)	(6)
		<u>(75)</u>	<u>(6)</u>
Dobit prije oporezivanja			
Porez na dobit	12	78.269	403.288
		<u>-</u>	<u>-</u>
Neto dobit		<u>78.269</u>	<u>403.288</u>
Zarada po akciji, osnovna	24	<u>0.0026</u>	<u>0.013</u>

Napomene na narednim stranama
čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Rukovodstvo Društva je usvojilo finansijske izvještaje Društva dana 20.02.2015.godine

Potpisano u ime Društva,

Radivoja Krčmar
Direktor

Draško Čulibrk
Šef računovodstva

BILANS STANJA
Na dan 31. decembra 2014. godine
(U Konvertibilnim markama)

		31. decembar 2014.	31. decembar 2013.
AKTIVA			
Tekuća sredstva			
Novčana sredstva	13	134.782	143.037
Dugoročno oročeni depoziti	14	22.625.000	22.505.000
Potraživanja za kamatu i ostale naknade	15	194.869	136.875
Investicije u pridružene entitete	16	5.362.000	6.000.000
Investicije koje se drže do dospijeca	17	3.634.041	3.031.967
Ostala potraživanja i AVR		14.385	1.220
		<u>31.965.077</u>	<u>31.818.099</u>
Stalna sredstva			
Osnovna sredstva	18	172.459	195.652
Nematerijalna ulaganja	18	19.403	22.242
Avansi za osnovna sredstva		-	-
		<u>191.862</u>	<u>217.894</u>
Ukupna aktiva		<u><u>32.156.939</u></u>	<u><u>32.035.993</u></u>
PASIVA			
Obaveze			
Ostale obaveze	19	75.090	59.107
Rezervisanja za vanbilansne pozicije	20	426.897	406.623
Ostala rezevisanja	20	-	-
Razgraničeni prihodi po osnovu donacija	21	7.961	12.321
PVR	22	102.208	91.428
		<u>612.156</u>	<u>569.479</u>
KAPITAL			
Akcionarski kapital	23	30.000.000	30.000.000
Zakonske rezerve		72.737	52.573
Posebne rezerve		1.370.856	987.731
Neraspoređena dobit		101.190	426.210
		<u>31.544.783</u>	<u>31.466.514</u>
Ukupna pasiva		<u><u>32.156.939</u></u>	<u><u>32.035.993</u></u>
Potencijalne i ugovorene obaveze	5	<u><u>15.450.660</u></u>	<u><u>10.890.240</u></u>

Napomene na narednim stranama
čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA U KAPITALU
Za godinu koja se završava 31. decembra 2014. godine
(U Konvertibilnim markama)

	<u>Akcijski kapital</u>	<u>Zakonske rezerve</u>	<u>Posebne rezerve</u>	<u>Neraspoređena dobit</u>	<u>Ukupno</u>
Stanje, 1. januar 2012. godine	30.000.000	588	-	313.553	30.314.141
Raspodjela dobiti:					
- prenos na zakonske rezerve	-	14.532	-	(14.532)	-
- prenos na ostale rezerve	-	-	276.100	(276.100)	-
Neto dobit tekuće godine	-	-	-	749.085	749.085
Stanje, 31. decembar 2012. godine	<u>30.000.000</u>	<u>15.120</u>	<u>276.100</u>	<u>772.006</u>	<u>31.063.226</u>
Raspodjela dobiti:					
- prenos na zakonske rezerve	-	37.453	-	(37.453)	-
- prenos na ostale rezerve	-	-	711.631	(711.631)	-
Neto dobit tekuće godine	-	-	-	403.288	403.288
Stanje, 31. decembar 2013. godine	30.000.000	52.573	987.731	426.210	31.466.514
Raspodjela dobiti:					
-prenos u zakonske rezerve		20.164		(20.164)	
-prenos u ostale rezerve			383.124	(383.124)	
Neto dobit tekuće godine				78.269	
Stanje 31.decembar 2014.godine	<u>30.000.000</u>	<u>72.737</u>	<u>1.370.855</u>	<u>101.191</u>	<u>31.544.783</u>

BILANS TOKOVA GOTOVINE
**Za godinu koja se završava 31. decembra 2014. godine
(U Konvertibilnim markama)**

	Godina koja se završava 31. decembra 2014.	Godina koja se završava 31. decembra 2013.
Novčani tokovi iz poslovnih aktivnosti		
Primici kamata, naknada i provizija po kreditima i poslovima lizinga	346.980	212.988
Novčane isplate zaposlenima i dobavljačima	(823.621)	(739.649)
Isplate po vanbilansnim ugovorima	(12.500)	
<i>Neto odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti</i>	<u>(489.141)</u>	<u>(526.661)</u>
Novčani tokovi iz aktivnosti investiranja		
Prilivi po osnovu plasmana finansijskim insitucijama	(120.000)	5.300.000
Primici kamata	1.201.721	1.392.024
Ulaganja u vrijednosne papire koji se drže do dospelja	(600.000)	-
Kupovina nematerijalne aktive	-	-
Kupovina materijalne aktive	(835)	(134.467)
Investicije u pridružene entitete		(6.000.000)
<i>Neto priliv gotovine iz aktivnosti investiranja</i>	<u>480.886</u>	<u>557.557</u>
Neto priliv gotovine u toku godine	(8.255)	30.896
Gotovina i ekvivalenti gotovine na početku godine	<u>143.037</u>	<u>112.141</u>
Gotovina i ekvivalenti gotovine na kraju godine	<u>134.782</u>	<u>143.037</u>

Napomene na narednim stranama
čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

1. OPŠTE INFORMACIJE

Garantni fond Republike Srpske a.d. Banja Luka (u daljem tekstu: Fond) je osnovan na osnovu Zakona o Garantnom fond Republike Srpske objavljenog u Službenom glasniku Republike Srpske broj: 50/10 od 4.juna.2010. godine. Fond je registrovan registarskim uloškom Okružnog prirednog suda u Banjoj Luci broj MBS 57-02-0004-10. JIB Fonda je 4403219770008.

Osnovni cilj Fond je ostvarenje opšteg interesa koji je izražen u pružanju podrške razvoju preduzetništva kroz olakšanje pristupa finansijskim sredstvima potrebnim za obavljanje poslovnih aktivnosti preduzetnika (pravnih i fizičkih lica) sa sjedištem, odnosno prebivalištem u Republici Srpskoj.

Osnivač Fonda je Vlada Republike Srpske sa osnivačkim kapitalom u iznosu od 30.000.000 Konvetibilnih maraka.

Sjedište Fonda je u je u Banjoj Luci, Vidovdanska broj 2, Republika Srpska.

Na dan 31. decembra 2014. godine Fond je imao 17 zaposlenih.

Uprava

Direktor	Radivoja Krčmar
Izvršni direktor za ekonomske poslove	Nenad Kočić
Izvršni direktor za pravne poslove	Igor Marčetić

Nadzorni odbor

Predsjednik	dr Siniša Kurteš
Član	Stamena Jovičić
Član	Vladimir Burazor
Član	Zdravko Lukić
Član	Persa Klimenta

Odbor za reviziju

Predsjednik	dr Dejan Mikerević
Član	Bojan Blagojević
Član	Zorana Vrančić

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA I RAČUNOVODSTVENI METOD

1. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja

Priloženi finansijski izvještaji predstavljaju godišnje pojedinačne finansijske izvještaje društva "Garantni fond Republike Srpske" a.d. Banja Luka, i pripremljeni su u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Republici Srpskoj.

Finansijski izvještaji Fonda su prikazani u formatu propisanom Pravilnikom o Kontnom okviru i sadržini računa u Kontnom okviru za banke i druge finansijske organizacije ("Službeni glasnik RS", broj 61/09), Pravilnikom o obrascima i sadržini pozicija u obrascima Bilans stanja i Bilans uspjeha za banke i druge finansijske organizacije ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj: 67/09), kao i Pravilnikom o obrascu i sadržini pozicija u obrascu bilans tokova gotovine za banke i druge finansijske organizacije ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 67/09).

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA I RAČUNOVODSTVENI METOD (nastavak)

2.1. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja (nastavak)

Iznosi u finansijskim izvještajima u prilogu su izraženi u Konvertibilnim markama (KM). Konvertibilna marka predstavlja zvaničnu izvještajnu valutu u Republici Srpskoj.

Fond je prilikom sastavljanja izvještaja o tokovima gotovine za poslovnu 2014. godinu koristilo direktan metod izvještavanja o tokovima gotovine.

Fond je u sastavljanju ovih finansijskih izvještaja primjenjivalo računovodstvene politike obrazložene u napomeni 3 uz finansijske izvještaje, koje su zasnovane na računovodstvenim i poreskim propisima Republike Srpske.

Propisi, standardi i tumačenja na snazi u tekućem periodu

Dana 8. aprila 2009. godine Narodna skupština Republike Srpske je usvojila Zakon o računovodstvu i reviziji Republike Srpske, koji reguliše sastavljanje i reviziju finansijskih izvještaja za privredne subjekte u Republici Srpskoj, a koji se primjenjuju od 1. januara 2010. godine. Prema Zakonu, pravna lica sa sjedištem u Republici Srpskoj su obavezna da svoje finansijske izvještaje sastavljaju u potpunoj saglasnosti sa MSFI i MRS, počevši od 1. januara 2010. godine. Naime, na osnovu odredbi Zakona, sva pravna lica sa sjedištem u Republici Srpskoj su u obavezi da u potpunosti primjenjuju Međunarodne računovodstvene standarde (MRS), odnosno Međunarodne standarde finansijskog izvještavanja (MSFI), Međunarodne standarde revizije (MSR), Kodeks etike za profesionalne računovođe i prateća uputstva, objašnjenja i smjernice koje donosi Međunarodna federacija računovođa (IFAC), na finansijske izvještaje za periode koji počinju 1. januara 2010. godine.

Do dana sastavljanja priloženih finansijskih izvještaja, zvanično prevedeni i objavljeni standardi i tumačenja u Republici Srpskoj su standardi (izdati od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde) i tumačenja (IFRIC, izdata od strane Odbora za tumačenje međunarodnih računovodstvenih standarda) objavljena do 1. januara 2009. godine. Standardi i tumačenja koji su bili u primjeni su:

MSFI 1	- Prva primjena Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja;
MSFI 2	- Plaćanje na bazi akcija;
MSFI 3	- Poslovne kombinacije;
MSFI 4	- Ugovori o osiguranju;
MSFI 5	- Stalna sredstva namijenjena za prodaju i obustavljena poslovanja;
MSFI 6	- Istraživanje i procjenjivanje mineralnih resursa;
MSFI 7	- Finansijski instrumenti: objelodanjivanja;
MSFI 8	- Segmenti poslovanja
MRS 1	- Prezentacija finansijskih izvještaja;
MRS 2	- Zalihe;
MRS 7	- Izvještaj o tokovima gotovine;
MRS 8	- Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške;
MRS 10	- Događaji nakon datuma bilansiranja;
MRS 11	- Ugovori o izgradnji;
MRS 12	- Porez na dobit;
MRS 16	- Nekretnine, postrojenja i oprema;
MRS 17	- Lizing;
MRS 18	- Prihodi;

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA I RAČUNOVODSTVENI METOD (nastavak)

2.1. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja (nastavak)

Propisi, standardi i tumačenja na snazi u tekućem periodu (nastavak)

MRS 19	-	Primanja zaposlenih;
MRS 20	-	Računovodstveno obuhvatanje državnih donacija i objavljivanje državne pomoći;
MRS 21	-	Efekti promjena kursa stranih valuta;
MRS 23	-	Troškovi pozajmljivanja;
MRS 24	-	Objavljivanja o povezanim stranama;
MRS 26	-	Računovodstveno obuhvatanje i izvještavanje o penzionim planovima;
MRS 27	-	Konsolidovani i odvojeni finansijski izvještaji;
MRS 28	-	Ulaganja u pridružene entitete;
MRS 29	-	Finansijsko izvještavanje u hiperinflatornim privredama;
MRS 31	-	Udjeli u zajedničkim poduhvatima;
MRS 32	-	Finansijski instrumenti: prezentacija;
MRS 33	-	Zarade po akciji;
MRS 34	-	Periodično finansijsko izvještavanje;
MRS 36	-	Umanjenje vrijednosti imovine;
MRS 37	-	Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva;
MRS 38	-	Nematerijalna sredstva;
MRS 39	-	Finansijski instrumenti: priznavanje i mjerenje;
MRS 40	-	Investivne nekretnine; i
MRS 41	-	Poljoprivreda.

2. Uporedni podaci

Fond je kao uporedne podatke prikazao izvještaj o ukupnom rezultatu, izvještaj o promjenama na kapitalu i izvještaj o novčanim tokovima za godinu koja se završava 31. decembra 2013. godine, odnosno izvještaj o finansijskom položaju na dan 31. decembar 2013. godine.

3. Stalnost poslovanja

Fond sastavlja svoje finansijske izvještaje u skladu sa načelom stalnosti poslovanja.

1. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

3.1 Osnova za mjerenje

Ovi finansijski izvještaji su sastavljeni prema konceptu istorijskih troškova.

3.2 Prihodi

Prihodi Fonda klasifikuju se na prihode iz redovne aktivnosti i ostale prihode. Prihodi od provizija i premija i ostali prihodi u poslovnim knjigama, iskazuju se, na posebnim računima ili grupama računa propisanim Kontnim okvirom za banke i druge finansijske organizacije.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.2. Prihodi (nastavak)

Prihodi od provizija se odnose na prihode od naknada po vanbilansnim poslovima (izdavanje garancija).

Naknade za odobravanje garancija se naplaćuju prilikom izdavanja garancije. Prihodi od provizije se razgraničavaju i amortizuju tokom korisnog vijeka trajanja koristeći metod efektivne kamatne stope.

Prihodi od premije su naknade za rizik, koje se izražavaju kao procenat i obračunavaju na ostatak duga na koji je izdata garancija, te naplaćuju unaprijed za tromjesečni period. Prihodi od premije se priznaju mjesečno, dok se preostali unaprijed naplaćeni iznos prihoda od premije su naknade za rizik razgraničava.

Kamate na depozite i na druga potraživanja obračunavaju se u skladu sa ugovorom o depozitu, po ugovorenoj kamatnoj stopi, a prihodi po kamatama se priznaju na obračunskoj osnovi.

Ponovna vrijednost usklađivanja koja se odnose na garancije i rezervisanja za nepredviđene i druge obaveze, predstavljaju ukidanje ranijih rezervisanja izvršenih na teret rashoda u slučaju naplate potraživanja ili smanjenja stepena rizičnosti. U ove prihode uključuju se: prihodi od ukinutih rezervisanja za identifikovane gubitke po garancijama i naknadama, depozitima i prihodi od ukidanja rezervisanja po ostalim potencijalnim obavezama.

U grupi vanrednih prihoda iskazuju se prihodi koji nastaju kao posljedica događaja ili transakcija koje se razlikuju od redovne aktivnosti Fonda.

3.3. Rashodi

Troškovi kamata i slični troškovi, troškovi provizija, neto gubitak finansijske djelatnosti, opšti administrativni troškovi, amortizacija, ostali troškovi, vanredni troškovi i negativni efekti vrijednosnih usklađivanja, iskazuju se na računima koji odgovaraju propisanoj bilansnoj šemi bilansa uspjeha. Svi troškovi i rashodi koji se odnose na obračunski period obavezno se iskazuju u finansijskim izvještajima.

Troškovi po osnovu provizija su troškovi u koje se uključuju troškovi naknada za usluge domaćih pravnih lica. Obračunate naknade za primljene usluge po poslovima u zemlji koje se odnose na obračunski period priznaju se u rashode perioda.

Opšti administrativni troškovi predstavljaju operativne rashode poslovanja. Iskazuju se u skladu sa propisanim rasporedom tih troškova u bilansnoj šemi bilansa uspjeha. Ovi troškovi uključuju troškove plata, poreza i doprinosa na plate zaposlenog u Fondu, troškove dnevnica i službenih putovanja, troškove usluga za upravljanje Fondom i ostale usluge.

U troškove amortizacije nematerijalne i materijalne imovine uključuje se obračunata amortizacija do i iznad visine porezno dopustivih stopa, te rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja materijalne i nematerijalne imovine u skladu sa MRS -36 – umanjenje vrijednosti imovine.

Kao ostali troškovi poslovanja iskazuju se troškovi na grupi računa negativnih kursnih razlika, nastalih po osnovu svođenja bilansnih pozicija u stranoj valuti, troškovi po osnovu penala, kazni i prekršaja i drugi slični troškovi.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.4. Nematerijalna sredstva

Nematerijalna sredstva su stalna sredstva koja nemaju fizičku supstancu, koja služe za obavljanje djelatnosti Fonda, za iznajmljivanje drugima licima, ili se koriste u administrativne svrhe.

Fond priznaje neko nematerijalno sredstvo samo ako je vjerovatno da će ono u budućnosti ostvariti korist za Fond i ako trošak nabavke tog sredstva može pouzdano utvrditi.

Nematerijalna imovina se početno priznaje po nabavnoj vrijednosti/cijeni koštanja. Naknadno priznavanje nematerijalnih imovine se vrši metodom nabavne vrijednosti.

Fond ne priznaje troškove nastale u fazi istraživanja kao nematerijalnu imovinu. Troškovi nastali u fazi razvoja se priznaje kao nematerijalna imovina samo ako su ispunjeni uslovi za priznavanje.

Ako je nematerijalno sredstvo stečeno u poslovnom spajanju, trošak nabave tog nematerijalnog sredstva se temelji na njegovoj fer vrijednosti, na datum sticanja. Fond ne priznaje sredstvo stečeno u poslovnom spajanju ako se trošak nabave (fer vrijednost) ne može pouzdano utvrditi.

Ako se nematerijalno sredstvo stiče kao donacija, Fond početno, u skladu sa MRS 20 – računovodstvo državnih donacija i objelodanjivanje državne pomoći, priznaje nematerijalno sredstvo po fer vrijednosti.

Ako je nematerijalno sredstvo stečeno na kredit, troškovi kamata se do dana dovođenja sredstva u stanje upotrebe uključuju u trošak nabavke tog sredstva u skladu sa MRS 23 – troškovi pozajmljivanja. Nakon dovođenja nematerijalnog sredstva u stanje upotrebe, troškovi kamata se priznaju kao rashod perioda u kome su nastali.

Nematerijalno sredstvo se ne priznaje kada se otuđi ili ako se više ne očekuju buduće ekonomske koristi od upotrebe. Dobici ili gubici koji nastanu od povlačenja ili otuđenja nematerijalnog sredstva, određuju se kao razlika između neto prihoda od otuđenja i knjigovodstvenog iznosa tog sredstva i priznaju se kao prihod ili rashod.

Na datum sastavljanja finansijskih izvještaja Fond procjenjuje da li je vrijednost nematerijalna imovina koja se amortizuje umanjena. U slučaju ako postoje naznake da je njena vrijednost umanjena, vrši se testiranje umanjenja vrijednosti.

Za nematerijalnu imovinu koja se ne amortizuje, na datum sastavljanja finansijskih izvještaja Fond vrši testiranje umanjenja vrijednosti, bez obzira da li postoje naznake da je njena vrijednost umanjena.

3.5. Nekretnine i oprema

Dugoročnu materijalnu imovinu Fonda, u skladu sa MRS 16 čini sva imovina čijim će se korišćenjem prilivati ekonomske koristi u periodima koji su duži od dvanaest mjeseci od dana stavljanja u upotrebu.

Dugoročnu materijalnu imovinu Fonda, čine: a) zemljište, b) građevinski objekti, v) stanovi koji čine poslovnu imovinu, g) oprema, d) kancelarijski namještaj, đ) transportna sredstva i e) ostala materijalna imovina koja se posebno iskazuje na računima dugoročne materijalne imovine.

U dugoročnu materijalnu imovinu uključuju se i dijelovi koji su isključivo vezani za pojedinu opremu, a očekuje se da će se koristiti duže od jedne godine.

1. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.5. Nekretnine i oprema (nastavak)

Na računima materijalne imovine u pripremi, posebno se iskazuju ulaganja u pripremu pojedinih oblika materijalne imovine.

Dugoročna materijalna imovina početno se iskazuje po trošku nabavke (fakturna cijena), uključujući carinu i ostale nepovratne poreze, te sve druge troškove koji se mogu povezati sa dovođenjem sredstava u radno stanje za namjeravanu upotrebu, nakon umanjenja za diskonte, rabate i subvencije. Naknadno priznavanje dugoročne materijalne imovine se vrši metodom nabavne vrijednosti.

Ako je materijalno sredstvo stečeno na kredit, troškovi kamata se do dana dovođenja sredstva u stanje upotrebe uključuju u trošak nabavke tog sredstva u skladu sa MRS 23 – troškovi pozajmljivanja. Nakon dovođenja sredstva u stanje upotrebe, troškovi kamata se priznaju kao rashod perioda u kome su nastali.

U slučaju nabavke sredstva razmjenom za drugo sredstvo ili drugu imovinu, vrijednost nabavljenog sredstva utvrđuje se u visini fer vrijednosti, osim ako transakcija nema komercijalnu suštinu. U tom slučaju, vrijednost primljenog sredstva se utvrđuje u visini vrijednosti datog sredstva.

Nabavna vrijednost sopstveno izgrađenog dugoročnog materijalnog sredstva se utvrđuje u visini stvarnih troškova izgradnje.

Ako Fond, dugoročno materijalno sredstvo stiče putem donacije, Fond početno, u skladu sa Zakonom o donacijama u javnom sektoru (“Službeni glasnik RS“ broj 96/05) priznaje materijalno sredstvo i donaciju po fer vrijednosti. Utvrđena fer vrijednost doniranih sredstava se iskazuje u poslovnim knjigama zaduženjem konta odgovarajućih sredstava uz odobravanje konta razgraničenih prihoda. Ragraničeni prihod se u skladu sa MRS 20 – računovodstvo državnih donacija i objelodanjivanje državne pomoći, se ukida u korist prihoda perioda, i priznaje na sistematskoj osnovi u izvještaju o ukupnom rezultatu - bilansu uspjeha tokom perioda u kojima Fond priznaje kao rashod sve povezane troškove koje treba pokriti iz tog davanja.

Naknadni izdaci koji se odnose na već priznatu nekretninu, postrojenje i opremu treba dodati knjigovodstvenom iznosu tog sredstva kada je vjerovatno da će buduće ekonomske koristi biti veće od prvobitno utvrđenog standarda postojećih sredstava. Svaki drugi naknadni izdatak treba priznati kao rashod u razdoblju u kojem nastaje.

Nekretnine, postrojenje i oprema isključuju se iz bilansa:

- a) nakon što se otuđe,
- b) kada se procijeni da odnosno sredstvo više ne donosi korist.

Dobici ili gubici proizašli iz rashodovanja ili otuđenja dugoročne materijalne imovine utvrđuju se se kao razlika između neto primitaka od otuđenja i knjigovodstvenog iznosa imovine, te se priznaju kao prihod ili rashod u izvještaju o ukupnom rezultatu - bilansu uspjeha.

Na datum sastavljanja finansijskih izvještaja Fond procjenjuje da li je vrijednost materijalna imovina koja se amortizuje umanjena. U slučaju ako postoje naznake da je njena vrijednost umanjena, vrši te testiranje umanjenja vrijednosti.

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.6. Amortizacija stalnih materijalnih i nematerijalnih srestava

Obračun amortizacija stalnih sredstava otpočinje po stavljanju u funkciju stalnog sredstva. Osnovica za amortizaciju stalnih sredstava koja podliježe obračunu amortizacije je njihova nabavna vrijednost ili druga vrijednost koja je zamjenjuje.

Vijek upotrebe stalnog sredstva je period u kojem se očekuje da će se stalno sredstvo koristiti. Vijek upotrebe stalnog sredstva može biti:

- a) produžen, kao rezultat naknadnog izdatka-ulaganja kojim se sredstvu poboljšava stanje u odnosu na početni procjenjeni stepen izvršenja ili kao rezultat politike Fonda vezano za popravku ili održavanje
- b) skraćen, kao rezultat tehnoloških ili tržišnih promjena.

Promjena vijeka upotrebe obračunava se kao promjena računovodstvene procjene.

Iznos amortizacije stalnog sredstva treba biti sistemski raspoređen tokom njegovog vijeka upotrebe. Amortizacija za svaki period treba biti priznata kao trošak.

Amortizacija se ne provodi za sljedeća sredstva:

- a) zemljište
- b) sredstva u pripremi sve do aktiviranja i početka upotrebe
- v) avanse za nabavku stalnih sredstava
- g) druga sredstva Fonda koja su vremenski neograničena

Amortizacija stalnih sredstava se vrši linearno, vremenskom metodom u okviru predviđenog vijeka upotrebe pri čemu se koristi linearna (proporcionalna) metoda koja podrazumjeva istu stopu amortizacije za svaku godinu korištenja.

Organi Fonda mogu odlučiti da promjeni metod amortizacije ukoliko izmjenjene okolnosti poslovanja opravdavaju tu promjenu. Odluku o promjeni metoda obračuna amortizacije donosi Organi Fonda.

Amortizacija se vrši pojedinačno za svako stalno sredstvo.

Za stalna sredstva koja su preuzeta prenosom bez naknade ili uz djelimičnu naknadu kao i stalna materijalna sredstva utvrđena kao višak, osnovicu za obračunavanje amortizacije čini komisijski procijenjena vrijednost sredstava. Procijenjena vrijednost predstavlja fer vrijednost, ili upotrebnu vrijednost, ako nije moguće utvrditi fer vrijednos sredstva.

Kada se u toku upotrebe stalna sredstva djelimično unište, oštete ili im se iz drugih razloga smanji vrijednost koja čini osnovicu za obračunavanje amortizacije, te se promjene uzimaju u obzir od prvog dana kada su nastale.

Rokovi za obračunavanje amortizacije mogu biti:

- a) konačni obračun amortizacije – godišnji
- b) privremeni – polugodišnji.

Započeto obračunavanje amortizacije ne obustavlja se ako se obustavi korištenje sredstava za vršenje djelatnosti i amortizacija se ne smanjuje ako se stalna sredstva u vršenju djelatnosti koriste smanjenim kapacitetom.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.6. Amortizacija stalnih materijalnih i nematerijalnih srestava (nastavak)

Stalno sredstvo će se isknjižiti iz knjigovodstvene evidencije kada se zakonito otuđi ili kada se trajno povuče iz upotrebe i kada se ne očekuju buduće ekonomske koristi od stalnog sredstva.

Ako je stalno sredstvo isknjiženo iz bilansne tj. knjigovodstvene evidencije, a nije fizički uklonjeno iz Fonda, isto treba evidentirati u pomoćnoj knjizi kao sredstvo van upotrebe.

Prihodi i rashodi proizašli iz rashodovanja ili otuđivanja stalnih sredstava utvrđuju se kao razlika između neto primanja od otuđenja i knjigovodstvenog iznosa (neoptisane vrijednosti) stalnih sredstava.

Stope amortizacije i procijenjeni vijek trajanja nematerijalne i materijalne imovine za godinu koja se završava 31. prosinca 2013. godine je bila:

	<u>Stopa amortizacije</u>	<u>Vijek trajanja (godina)</u>
Nematerijalna sredstva	10,0% - 33,0%	3,0 – 10,0
Ulaganja u tuđe nekretnine	5%	20
Kompjuterska oprema	25,0% / 27,3%	3,7 - 4,0
Namještaj i ostala oprema	7,0% / 25,0%	4 - 14,3
Motorna vozila	15,5%	6,5

3.7. Investicione nekretnine

U postupku prinudne naplate potraživanja Fonda, za procjenu stečene materijalne aktive, primljene kao potpuno ili djelimično namirenje potraživanja od strane nalagodavca, primjenjuje se koncept fer vrijednosti, tj realne vrijednosti.

a stečenu materijalnu aktivu za koju se ne može dokazati realna vrijednost, odnosno nespornu i stabilnu vrijednost, Fond, u svrhu knjigovodstvenog evidentiranja, može koristiti samo tehničku vrijednost od 1 KM.

Ako je vrijednost kupljene materijalne aktive manja od iznosa na takav način regulisanog potraživanja Fonda, za razliku vrijednosti, odnosno gubitak, Fond je dužan da, u trenutku kada je iznos gubitka utvrđen, tj. u trenutku kada je takva materijalna aktiva kupljena, formira posebne rezerve putem terećenja troškova rezervi za garantne gubitke i izvrši otpis potraživanja.

Vrijednost kupljene materijalne aktive koja je viša od knjižene realne ili tehničke vrijednosti, odnosno prihod iz tog osnova, Fond može priznati samo nakon prodaje ili naplate takve aktive. Odluku o prihodovanju razlike iznad realnog potraživanja Fonda donijet će nadležni organ Fonda.

Za praćenje stanja na terenu, te ažuriranja procjena vrijednosti kupljene materijalne imovine Fond će jednom godišnje pribaviti reviziju procjene kupljene materijalne imovine urađene od strane ovlaštenog sudskog vještaka sa liste vještaka, a u toku godine, najmanje šestomjesečno zaposleni referent za praćenje plasmana i monitoring će snimiti stanje na terenu i sačiniti izvještaj o istom, a koji će biti sastavni dio procjene. Revizija procjene kupljene materijalne imovine može se uraditi i prije perioda od jedne godine, ako za predmetnu nekretninu postoji zainteresovanost kupovine.

Sva odstupanja nakon ponovnih procjena, Fond će knjigovodstveno evidentirati.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.8. Investicije u pridružene entitete

Ulaganja Garantnog Fonda Republike Srpske u hartije od vrijednosti

Prema Pravilniku o ulaganju sredstava Garantnog Fonda(članu 9. Pravilnika o ulaganju Garantnog fonda Republike Srpske ("Službeni glasnik RS", broj 56/14), ulaganje Fonda može se sastojati isključivo od:

- a) vlasničkih hartija od vrijednosti (redovne i prioritetne akcije),
- b) dužničkih dugoročnih hartija od vrijednosti koje emituje Republika Srpska,
- c) dužničkih kratkoročnih hartija od vrijednosti koje emituje ili je dala garanciju jedinica lokalne samouprave u Republici Srpskoj.

Investicije u pridružene entitete

Shodno Pravilniku o ulaganju Garantnog fonda Republike Srpske u hartije od vrijednosti ("Službeni glasnik RS", broj 56/14-član 6), ulaganje Fonda može se sastojati isključivo od vlasničkih hartija od vrijednosti (redovne i prioritetne akcije) banke sa sjedištem u Republici Srpskoj. U skladu sa članom 12 Pravilnika o ulaganju sredstava Garantnog Fonda Republike Srpske Fond je Na dan 31. decembar 2014. godine Fond ima kupljenih akcija Banke Srpske a.d., Banja Luka (ranije: Balkan Investment Bank a.d., Banja Luka) u iznosu od 6.000.000 Konvertibilnih maraka, što čini 17,13% učešća, odnosno 19,99% učešća sa prvom glasa. Ulaganja u Banku Srpske a.d., Banja Luka su klasifikovane kao investicije u pridružene entitete iz razloga što je u Nadzorni odbor Banke Srpske a.d., Banja Luka imenovano jedno lice od strane Fonda. Pored navedenog, član nadzornog odbora Banke Srpske a.d., Banja Luka je i lice koje je zaposleno u Fondu, ali nije imenovano u Nadzorni odbor od strane Fonda.

U skladu sa preporukama eksterne revizije a prilikom revizije finansijskih izvještaja Garantnog Fonda Republike Srpske za 2013 godinu uvažena je ista od strane organa Fonda i izvršena je procjena fer vrijednosti ulaganja u pridružene entitete odnosno vlasničke akcije Banke Srpske.

Kako nalaže MRS-39 „Finansijski instrumenti priznavanje i mjerenje „ a da bi se iskazali efekti novoutvrđene fer vrijednosti i adekvatno priznali u finansijskim izvještajima za 2014 godinu procjenu je izvršilo Društvo za reviziju i poresko savjetovanje „ADITON“ Banja Luka,a efekti procjene iskazani su u finansijskim izvještajima Fonda za 2014.godinu.

3.9. Finansijska sredstva

Fond klasifikuje svoja finansijska sredstva u sljedeće kategorije: finansijska sredstva po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha; zajmovi i potraživanja; investicije koje se drže do dospelja; i finansijska sredstva raspoloživa za prodaju. Organi Fonda pri inicijalnom priznavanju određuje klasifikaciju sredstava.

Potraživanja su nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim ili odredivim isplatama koja nisu kotirana na aktivnom tržištu.

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju su ona koja se namjeravaju držati neodređeni vremenski period, koja se može prodati zbog potreba likvidnosti ili promjena kamata, kursa ili cijena kapitala.

Redovna kupovina i prodaja finansijskih sredstava po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, investicija koje se drže do dospelja i finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju se priznaje na dan transakcije, a to je dan kada se Fond obavezala da će kupiti ili prodati sredstvo. Ulaganja se inicijalno priznaju po fer vrijednosti uvećanoj za transakcione troškove za sva finansijska sredstva koja se ne vode po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha. Finansijska sredstva se isknižavaju u trenutku kada je Fond prenijela sve rizike i prava po osnovu vlasništva ili kada je isteklo pravo

Banke da primi novčane tokove po osnovu finansijskih sredstava.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.9. Finansijska sredstva (nastavak)

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju i finansijska sredstva po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha konsekvantno se iskazuju po fer vrijednosti. Potraživanja i investicije koje se drže do dospjeća iskazuju se po amortizovanoj vrijednosti korištenjem metode efektivne kamatne stope. Prihodi i rashodi od promjene fer vrijednosti finansijskih sredstava po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, se priznaju u bilansu uspjeha u periodu u kom su nastali. Prihodi i rashodi od promjene fer vrijednosti finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju iskazuju se direktno u kapitalu, sve do isknjižavanja ili gubitka uslijed umanjenja vrijednosti, kada se kumulirani prihod ili rashod, prethodno priznat u okviru kapitala knjiži u bilansu uspjeha. Međutim, kamata izračunata korištenjem metode efektivne kamatne stope priznaje se u bilansu uspjeha. Dividende se priznaju u Izvještaju o ukupnom rezultatu kada se uspostavi pravo datog lica da primi isplatu.

Fer vrijednost hartija od vrijednosti koje se kotiraju na berzi zasniva se na tekućim cijenama ponude. Ukoliko tržište nekog finansijskog sredstva (i tržište hartija od vrijednosti koje se ne kotiraju na berzi) nije aktivno, Fond utvrđuje fer vrijednost tehnikama procjene. To uključuje primjenu nedavnih transakcija između nezavisnih strana, pozivanje na druge instrumente koji su suštinski isti, analizu diskontovanih novčanih tokova i druge tehnike vrednovanja.

Fond procjenjuje, na svaki izvještajni datum, da li postoji objektivan dokaz da je vrijednost finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava umanjena tj. da li je sredstvo obezvređeno. Finansijsko sredstvo ili grupa finansijskih sredstava je obezvređena i gubici po osnovu umanjenja vrijednosti se priznaju samo ako postoji objektivan dokaz o obezvređenju kao rezultat jednog ili više događaja koji su nastali nakon početnog priznavanja sredstva (slučaj gubitak) i kada slučaj gubitka utiče na procijenjene buduće novčane tokove finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava koji može biti pouzdano procijenjen.

Shodno rješenju Agencije za bankarstvo Republike Srpske od 28.11.2014.godine (Službeni glasnik RS 106/14) o imenovanju prinudnog upravnika u Bobar banci a.d.Bjeljina a s obzirom na činjenicu da je u momentu objave rješenja Agencije za bankarstvo Republike Srpske Fond imao dio finansijskih sredstava na avista, i oročenim računima kod Bobar banke a.d. Bjeljina a ista su na osnovu rješenja Agencije za bankarstvo RS broj:03-1473/2014 od 23.12.2014.godine gdje je istim pokrenut postupak likvidacije Bobar banke a.d.Bjeljina,te Ovlaštenjem likvidacionog upravnika od 29.12.2014godine pozvani svi povjerioci likvidacionog dužnika da u roku od 60dana prijave svoja potraživanja u likvidacionu masu.Shodno tome,Fond je 23.01.2015.godine u ostavljenom roku ,blagovremeno prijavio svoja potraživanja u likvidacionu masu koja ukupno iznose 5.558.643,41KM od toga 5.500.000,00KM depozitnih sredstava, 37.212,72KM ugovorenih a neisplaćenih kamata i 21.430,69KM sredstava na transakcionom računu Fonda otvorenom u banci.Shodno odredbi člana 1.Zakona o likvidacionom postupku(„Službeni glasnik RS“,broj 64/02)likvidacioni postupak se sprovodi nad pravnim licem i on služi potpunom namirenju svih povjerilaca pravnog lica unovčenjem njegove imovine.Pretpostavka je da je imovina likvidacionog dužnika dovoljna za izmirenje svih priznatih potraživanja likvidacione mase. Procjenu perioda između pojavljivanja gubitka i njegove identifikacije vrši rukovodstvo, posebno za svaku vrstu portfolia.

Kada je potraživanje za plaćenu garanciju nenaplativo vrši se otpis potraživanja, isknjižavanjem potraživanja i odgovarajuće ispravke vrijednosti. Takva potraživanja se otpisuju nakon što se završe sve neophodne procedure i utvrdi iznos gubitka.

Fond na svaki izvještajni datum procjenjuje da li postoji objektivan dokaz da finansijsko sredstvo ili grupa finansijskih sredstava pokazuje znakove umanjenja vrijednosti. U slučaju hartija od vrijednosti koje su klasifikovane kao finansijska sredstva raspoloživa za prodaju, značajan pad ili nastavak pada fer vrijednosti hartije ispod njene nabavne vrijednosti ukazuje da je takva hartija od vrijednosti obezvređena. Ako postoji dokaz umanjenja vrijednosti za finansijska sredstva raspoloživa za prodaju, kumulirani gubitak – utvrđen kao razlika između troškova sticanja i trenutne fer vrijednosti – se priznaje u bilansu uspjeha. Ako se, u narednom periodu, poveća fer vrijednost dužničkih instrumenata priznatih kao raspoloživim za prodaju, a povećanje može biti objektivno povezano sa događajem koji je nastao nakon što je gubitak zbog umanjenja vrijednosti

3. priznat u bilansu uspjeha, gubitak zbog umanjenja vrijednosti se ukida kroz bilans uspjeha.
- 3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)**

3.9. Finansijska srestava (nastavak)

Date garancije

Odobranje garancija po garantno-kreditnim linijama vrši se u cilju realizacije strateških i programskih ciljeva utvrđenih Zakonom o Garantnom fondu Republike Srpske.

Garantni Fond RS obavlja poslove izdavanja garancija na ime obezbjeđenja dijela kredita koje komercijalne banke i druge finansijske organizacije odobravaju korisnicima sredstava po garantno-kreditnim linijama, u skladu sa Zakonom, Statutom, ovim Pravilnikom, drugim Opštim aktima Garantnog Fonda RS, a u okviru garantnog potencijala Garantnog Fonda RS.

Garancije po garantno-kreditnim linijama iznose najviše 50% od vrijednosti kredita ili druge finansijske obaveze.

Korisnici sredstava po garantno-kreditnim linijama su pravna lica sa sjedištem u Republici Srpskoj i fizička lica i preduzetnici sa prebivalištem u Republici Srpskoj.

Fond ne može izdavati garancije za refinansiranje ranije negarantovanih kredita. Fond neće izdavati garancije po garantno-kreditnim zaduženjima kojima bi se finansirale transakcije između klijenta u čije ime se izdaje garancija i sa njim povezanih lica zbog visokog stepena rizika, zloupotreba i fiktivnih ugovora.

Za odobranje garancija, po garantno-kreditnim linijama neophodno je donošenje slijedećih odluka u skladu sa visinom iznosa za koji se odobrava garancija:

1. za odobranje garancija super garancija i kontragarancija do iznosa od 300.000,00 KM, Odluku donosi Garantni odbor Fonda, na prijedlog Uprave.
2. za odobranje garancija super garancija i kontragarancija za iznose veće od 300.001,00 KM odluku donosi Vlada Republike Srpske, u funkciji Skupštine akcionara Fonda, na prijedlog Uprave.

Garancije se izdaju sa rokom poziva na plaćanje od 120, 180 ili 365 dana.

Prema članu 5. Pravilnika o računovodstvu knjigovodstveno evidentiranje vanbilansnih evidencija u Fondu vršiće se u skladu sa Pravilnikom o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za banke i druge finansijske organizacije ("Službeni glasnik RS", broj 61/09). Takođe, knjigovodstveno evidentiranje izdatih garancija od strane Garantnog fonda RS sprovodiće se u skladu sa usvojenim pravilnicima Fonda i važećim MRS za knjigovodstveno evidentiranje rezervisanja i drugih potraživanja

Rezervisanja za date garancije

Shodno preporuci eksterne revizije a u postupku revizije finansijskih izvještaja Fonda za 2013 godinu Uprava fonda je postupajući po istim izradila a organi Fonda usvojili novi Pravilnik o održavanju i formiranju posebnih posebnih rezervi za pokriće rizika i gubitaka vezanih za izdate garancije. Pravilnik je usvojen dana 26.12.2014. godine . pod brojem 04/1-012-2-2869/14

Visina potrebnog rezervisanja se obračunava u skladu sa Pravilnikom o održavanju i formiranju posebnih rezervi za pokriće rizika i gubitaka vezanih za izdate garancije. Odredbe navedenog Pravilnika su u skladu sa MRS 37 – rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina.

U skladu sa MRS 37, rezervisanja se priznaju kada:

- a) Fond ima važeću zakonsku ili ugovorenu obavezu koja je rezultat prošlih događaja;
- b) kada je u većoj mjeri vjerovatno da će podmirenje obaveze iziskivati odliv sredstava;
- v) kada se pouzdano može procijeniti iznos obaveze.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.9. Finansijska sredstva (nastavak)

Date garancije (nastavak)

Kada postoji veći broj sličnih obaveza vjerovatnoća da se zahtijeva odliv resursa da bi se namirila obaveza se utvrđuje razmatranjem vrste obaveza kao cjeline. Rezervisanje se priznaje čak i kada je mala vjerovatnoća odliva sredstava u odnosu na stavku uključenu u istu vrstu obaveza. Rezervisanja se odmjeravaju po sadašnjoj vrijednosti očekivanih izdataka potrebnih za izmirenje obaveze.

Rezervisanja se evidentiraju na teret rashoda u periodu priznavanja.

Rezervisanja se ponovo razmatraju na kraju svakog izvještajnog perioda i koriguju radi odražavanja najbolje tekuće procjene. Kada više nije vjerovatno da će odliv resursa koji predstavljaju ekonomske koristi biti zahtjevan da se izmiri obaveza, rezervisanje se ukida. Ukidanje rezervisanja se vrši u korist prihoda perioda ukidanja.

Ulaganja Garantnog Fonda Republike Srpske u hartije od vrijednosti

Shodno usvojenom i objavljenom Pravilniku o ulaganju sredstava Garantnog fonda Republike Srpske prema članu 9 Pravilnika o ulaganju Garantnog fonda Republike Srpske u hartije od vrijednosti ("Službeni glasnik RS", broj 56/14 ulaganje Fonda može se sastojati isključivo od :

- a) oročenih depozita u bankama sa sjedištem u Republici Srpskoj – 25% najviše u jednu banku
- b) dužničkih hartija od vrijednosti koje emituje Republika Srpska, bez ograničenja
- c) obveznice i druge dužničke hartije od vrijednosti koje je izdala ili dala garanciju jedinica lokalne samouprave u Republici Srpskoj-do 15% ili 3% u hartije od vrijednosti istog emitenta
- d) obveznice banaka i drugih finansijskih institucija kojima se trguje na organizovanom tržištu hartija od vrijednosti i Republici Srpskoj-do 15% ili 5% u hartije od vrijednosti istog emitenta
- e) obveznice privrednih društava kojima se trguje na organizovanom tržištu hartija od vrijednosti u Republici Srpskoj-do 5% ili do 1% u hartije od vrijednosti istog emitenta
- f) redovne i prioritetne akcije banaka i drugih finansijskih institucija kojima se trguje na organizovanom tržištu hartija od vrijednosti u Republici Srpskoj-do 8% ili 10% ili 2% u hartije od vrijednosti istog emitenta
- g) subordinirane obveznice banaka i drugih finansijskih institucija kojima se trguje na organizovanom tržištu hartija od vrijednosti u Republici Srpskoj-do 8% ili 2% u hartije od vrijednosti istog emitenta
- h) nekretnine, u izuzetnim slučajevima prinudne naplate potraživanja nastalih po osnovu izdatih garancija-do 5%

U skladu sa Pravilnikom a na bazi odluke Skuptine akcionara Garantnog fonda Repubike Srpske izvršeno je ulaganje u kupovinu 6000 obveznica emitenta Nova banka a-d. Banja Luka nominalne vrijednosti jedne obveznice 100,00KM.Rok dospijeća je 10godina grace period 5 godina ,fiksna kamatna stopa je 8%godišnje,isplata kamate polugodišnje a sve na osnovu Javnog poziva emitenta od 12.11.2014.godine za upis i uplatu 24.emisije hartija od vrijednosti /šeste emisije obveznica Nove banke a.d. Banja Luka javnon ponudom.

Investicije koje se drže do dospijeca

Na dan 31. decembar 2014. godine Fond ima kupljenih dugoročnih obveznica emitovanih od strane Republike Srpske u iznosu od 3.000.000 Konvertibilnih maraka. Navedene dugoročne obveznice su nominalne vrijednosti od 100 Konvertibilnih maraka po obveznici, sa kamatnom stopom od 6% godišnje. Obračun i isplata kamata se vrši u polugodišnjim anuitetima. Nabavna vrijednost obveznica je jednaka nominalnoj vrijednosti. Glavnica obveznica dospijeva na naplatu 23. aprila 2019. godine.

Potraživanja

Potraživanja koja dospjevaju u roku od jedne godine knjiže se kao kratkoročna, a preko jedne godine kao dugoročna potraživanja. Potraživanja za plaćene garancije i depozitni plasmani usklađuju se prema ugovorenim uslovima.

Sva potraživanja koja su identifikovana kao nenaplativa ispravljaju se na kraju obračunskog perioda.

Naplaćena ispravljena potraživanja evidentiraju se u korist ostalih prihoda.

3.10. Novac i novčani ekvivalenti

Novac u domaćoj valuti, u blagajni, na računima Fonda, te sva ostala potraživanja i obaveze u domaćoj valuti, iskazuju se u nominalnoj vrijednosti u konvertibilnim markama, na dan bilansa.

Efektivni strani novac, devize na deviznim računima kod inostranih i domaćih banaka, te na prolaznom računu, kao i sva potraživanja i obaveze u stranoj valuti, iskazuju se na dan bilansa po srednjem kursu Centralne banke.

3.11. Obaveze

Obaveze - dugovanja Fonda prema komitentima evidentiraju se u poslovnim knjigama u skladu sa Kontnim okvirom za banke i druge finansijske organizacije koji vode dvojno knjigovodstvo.

Obaveze Fonda se klasifikuju prema ročnosti dospijeca na kratkoročne i dugoročne.

Kratkoročne obaveze su dugovanja za koje se očekuje da budu izmirena u roku do jedne godine. Ove obaveze se podmiruju iz tekućih sredstava, a dijele se na: a) obaveze čiji iznos se može tačno utvrditi (obaveze prema dobavljačima, obaveze za dobijene kratkoročne kredite od banaka i drugih institucija, izdate mjenice, obaveze za porez, obaveze za plate, pasivna vremenska razgraničenja) i b) procijenjene obaveze (porez na dobit, porez na nekretnine i ostalo)

Dugoročne obaveze Fonda predstavljaju obaveze čiji je rok dospijeca duži od godine dana. U ove obaveze ubrajaju se obaveze po dugoročnim kreditima, dugoročni zakup, izdate obveznice i sl.

U slučaju ako su dugoročne obaveze primljene po kamatama koja su različita od preovlađavajućih tržišnih kamata, obaveze se po amortizovanoj vrijednosti korištenjem metode efektivne kamatne stope. Prihodi i rashodi od promjene fer vrijednosti finansijskih obaveza po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, se priznaju u bilansu uspjeha u periodu u kom su nastali. Prihodi i rashodi od promjene fer vrijednosti finansijskih obaveza raspoloživih za prodaju iskazuju se direktno u kapitalu, sve do isknjižavanja ili gubitka uslijed umanjavanja vrijednosti, kada se kumulirani prihod ili rashod, prethodno priznat u okviru kapitala knjiži u bilansu uspjeha. Međutim, kamata izračunata korištenjem metode efektivne kamatne stope priznaje se u bilansu uspjeha.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.12. Ostala rezervisanja

Rezervisanja za ostale obaveze se priznaju kada:

- a) Fond ima važeću zakonsku ili ugovorenu obavezu koja je rezultat prošlih događaja;
- b) kada je u većoj mjeri vjerovatno da će podmirenje obaveze iziskivati odliv sredstava;
- c) kada se pouzdano može procijeniti iznos obaveze.

Kada postoji veći broj sličnih obaveza vjerovatnoća da se zahtijeva odliv resursa da bi se namirila obaveza se utvrđuje razmatranjem vrste obaveza kao cjeline. Rezervisanje se priznaje čak i kada je mala vjerovatnoća odliva sredstava u odnosu na stavku uključenu u istu vrstu obaveza. Rezervisanja se odmjeravaju po sadašnjoj vrijednosti očekivanih izdataka potrebnih za izmirenje obaveze.

3.13. Aktivna i pasivna vremenska razgraničenja

Preko pozicije vremenskih razgraničenja iskazuju se: nastali a nefakturisani i nenaplaćeni prihodi, unaprijed plaćeni, odnosno fakturisani troškovi i rashodi (premije osiguranja, troškovi reklame i propagande, troškovi novina, časopisa i slično, troškovi zakupnine i drugi troškovi koji se odnose na budući obračunski period).

U okviru ove pozicije mogu biti iskazani i prihodi po osnovu kamata i naknada. Kamate i naknade nastale u datom obračunskom periodu čija isplata slijedi u nekom od narednih obračunskih perioda, obračunavaju se i iskazuju kao prihodi, zaduženjem računa vremenskih razgraničenja uz odobrenje računa prihoda od kamata.

3.14. Primanja zaposlenih

a) Porezi i doprinosi za obezbjeđenje socijalne sigurnosti zaposlenih

U skladu sa domaćim propisima i usvojenom računovodstvenom politikom, Fond je obavezno da uplaćuje doprinose raznim državnim fondovima za socijalnu zaštitu. Ove obaveze uključuju doprinose na teret zaposlenih i na teret poslodavca u iznosima koji se obračunavaju primjenom specifičnih, zakonom propisanih stopa. Fond ima zakonsku obavezu da izvrši obustavu obračunatih doprinosa iz bruto zarada zaposlenih i da za njihov račun izvrši prenos obustavljenih sredstava u korist odgovarajućih državnih fondova. Doprinosi na teret zaposlenih i na teret poslodavca knjiže se na teret troškova u periodu na koji se odnose.

b) Obaveze po osnovu otpremnina

U skladu sa Zakonom o radu Fond je obavezno da zaposlenima pri odlasku u penziju isplati otpremnine u visini od tri mjesečne plate ostvarene od strane zaposlenog ili tri prosječne mjesečne plate u Fond, u odnosu šta je za zaposlenog povoljnije.

Na osnovu MRS 19 "Naknade zaposlenima" zahtijeva se obračun i ukalkulisavanje sadašnje vrijednosti akumuliranih prava zaposlenih na otpremnine za odlazak u penziju. Na dan 31. decembra 2013. godine Fond nije izvršilo obračun i ukalkulisavanje u svojim finansijskim izvještajima sadašnje vrijednosti akumuliranih prava zaposlenih na otpremnine, jer rukovodstvo

Društva smatra da navedeni iznos nije materijalno značajan na dan 31. decembar 2013. godine.

3.15. Porez na dobit

Porez na dobit tekuće godine

Porez na dobit se obračunava u skladu sa poreskim propisima Republike Srpske. Počev od 1. januara 2007. godine porez na dobit se obračunava i plaća u skladu sa novim Zakonom o porezu na dobit i Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dobit. Procijenjeni mjesečni akontacioni iznos poreza utvrđuje se na osnovu podataka iz godišnje poreske prijave za prethodnu poresku godinu.

Konačna poreska osnovica, na koju se primenjuje stopa poreza na dobit od 10% utvrđuje se poreskim bilansom Fonda. Poreska osnovica iskazana u poreskom bilansu se obračunava na osnovu ostvarene dobiti za period, prikazane u zakonski propisanom bilansu uspjeha, korigovane za trajne razlike, definisane Zakonom Republike Srpske.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.15. Porez na dobit (nastavak)

Odloženi porez na dobit

Odloženi porez na dobit se obračunava i evidentira na privremene razlike između poreske osnovice sredstava i obaveza i njihovih iznosa iskazanih u finansijskim izvještajima Fonda. Odložene poreske obaveze priznaju se za sve oporezive privremene razlike između poreske osnovice sredstava i obaveza na dan bilansa stanja i iznosa iskazanih za svrhe izvještavanja a što će rezultirati oporezivim iznosima budućih perioda.

Odloženi porez na dobit (nastavak)

Odložena poreska sredstva priznaju se za sve odbitne privremene razlike, neiskorištena poreska sredstva i neiskorištene poreske gubitke, do iznosa za koji je vjerovatno da će buduću oporezivu dobiti biti dovoljni da omogućе realizaciju (korišćenje) odbitnih privremenih razlika, neiskorištenih poreskih sredstava i neiskorištenih poreskih gubitaka.

Odloženo poresko sredstvo se priznaje do iznosa za koji je vjerovatno da će buduća oporeziva dobit biti raspoloživa i da će se privremene razlike izmiriti na teret dobiti.

Tekući i odloženi porezi se priznaju kao prihodi i rashodi i uključeni su u neto dobit perioda.

3.16. Akcionarski kapital i rezerve

Akcionarski kapital

Akcionarski kapital se sastoji od običnih akcija. Akcionarski kapital se iskazuje po nominalnoj vrijednosti.

Rezerve

Raspored dobiti iz prethodne godine izvršiće se na osnovu odluke organa upravljanja Fonda, a u skladu sa zakonom i statutom Fonda

a) Zakonske rezerve

U obavezne rezerve se svake finansijske godine od dobiti koju Fond ostvari unosi najmanje 5% (pet odsto), dok rezerva ne dostigne srazmjeru prema osnovnom kapitalu u procentu od 20% (dvadeset odsto).

b) Posebne rezerve

U skladu sa članom 62. Statuta, Fond je dužan da održava i formira posebne rezerve za pokriće rizika i gubitka vezane za izdate garancije.

Neto dobitak/gubitak perioda

Neto dobit ili gubitak perioda Fond predstavlja razliku između ukupnih prihoda i ukupnih rashoda, uključujući i obračunati porez na dobit.

Moguće greške u sastavljanju finansijskih izvještaja regulisaće se u skladu sa MRS 8 - računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške.

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE I PRETPOSTAVKE

Fond vrši procjene i pretpostavke o efektima koje će iznosi sredstava i obaveza sadržani u finansijskim izvještajima imati u narednoj finansijskoj godini. Procjene i prosuđivanja se kontinuirano vrednuju i zasnivaju na istorijskom iskustvu i drugim faktorima, uključujući očekivanja budućih događaja za koje se vjeruje da će u datim okolnostima biti razumna.

Gubici od umanjenja vanbilansnih stavki

Fond mjesečno vrši pregled vanbilansnih stavke u cilju procjene umanjenja vrijednosti. Metodologija i pretpostavke koje se koriste za procjenu iznosa rezervisanja u skladu sa Pravilnikom o održavanju i formiranju posebnih rezervi za pokriće rizika i gubitaka vezanih za izdate garancije

Fer vrijednost imovine i investicionih nekretnina

Fer vrijednost imovine i investicionih nekretnina se procjenjuje na osnovu tržišne vrijednosti slične imovine na sličnim lokacijama, od strane sertifikovanih procjenitelja na redovnoj osnovi.

1. FINANSIJSKI INSTRUMENTI

1. Date garancije

Garantni fond RS obavlja poslove izdavanja garancija na ime obezbjeđenja dijela kredita koje komercijalne banke i druge finansijske organizacije odobravaju korisnicima sredstava po garantno-kreditnim linijama.

Na dan 31. decembra 2014. godine, Fond je izdao garancije sledećim korisnicima:

U KM

Garantna linija	Poziv za plaćanje u danima	Broj godina tajanja garancije	Nominalna godišnja stopa naknade	Iznos
GKL za privredna društva	90-120	1-15	3,10%	8.510.987
GKL za poljoprivredu	120	1-10	2,30%	6.412.932
GKL za registrovana poljoprivredna gazdinstva	120	4-10	2,10%	203.843
GKL za start-up	120	2,5-7	3,20%	82.898
GKL za preduzetnike	120-180			
		5,5-15	3,00%	240.000
Ukupno				15.450.660
<i>minus:</i>				
Rezervisanja za pokriće rizika i gubitaka vezanih za izdate garancije				(426.897)
				<u>15.023.767</u>

5. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)

1. Date garancije (nastavak)

Na dan 31. decemba 2013. godine, Fond je izdao garancije sledećim korisnicima:

U KM

<u>Garantna linija</u>	<u>Poziv za plaćanje u danima</u>	<u>Broj godina tajanja garancije</u>	<u>Nominalna godišnja stopna naknade</u>	<u>Iznos</u>
GKL za privredna društva	90-120	1-15	3,10%	6.961.823
GKL za poljoprivredu	120	6-10	2,30%	3.700.861
GKL za registrovana poljoprivredna gazdinstva	120	5-10	2,10%	144.658
GKL za start-up	120	7	3,20%	82.898
GKL za preduzetnike	120	5	3,00%	-
Ukupno				<u>10.890.240</u>
<i>minus:</i>				
Rezervisanja za pokriće rizika i gubitaka vezanih za izdate garancije				<u>(406.623)</u>
				<u>10.483.617</u>

b) Upravljanje finansijskim rizikom Fondu

Strategija sistema upravljanja rizicima u Fondu jeste održavanje stabilnog poslovanja u budućnosti. Fond primjenjuje politike i strategije kreditnog, rizika likvidnosti i tržišnog rizika. Fond kontroliše različite rizike s obzirom na strukturu podataka, usvojenih metodologija, izvještavanja i limita nastalih unutar procesa donošenja odluka. Najvažnija sredstva i metode korištene u upravljanju internim rizicima su: interni sistem procjene garancija, kolaterali, interni pokazatelji u pogledu rezervisanja/nenaplativih dugovanja itd. Upotreba sredstava za upravljanje rizicima ima veliki uticaj na kvalitet imovine, strukturu likvidnost, efikasnost, omjere i pravovremena upozorenja, te umanjuju izloženost Fonda svim vrstama rizika.

Fond je izložena slijedećim najvažnijim vrstama rizika: kreditni rizik, tržišni rizik, i rizik likvidnosti.

Upravljanje kreditnim rizikom

Fond je izložen kreditnom riziku, koji predstavlja rizik nemogućnosti korisnicima sredstava po garantno-kreditnim linijama plaćanja svojih kreditnih obaveza u ugovorenim rokovima, i stim naplatu dospjelih potraživanja od strane banke na osnovu izdatih garancija Fonda. Na osnovu dopisa od strane banaka, a u skladu sa Pravilnikom o održavanju i formiranju posebnih rezervi za pokriće rizika i gubitaka vezanih za izdate garancije, Fond identifikuje, odnosno utvrđuje mogući nivo gubitaka.

Procjenu gubitaka Fond vrši pojedinačno po svakom dužniku odnosno grupi povezanih lica.

Fond odobrava garancije u skladu sa Pravilnikom o odobravanju garancija po garantno-kreditnim linijama.

5. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)

b) Upravljanje finansijskim rizikom Fondu (nastavak)

Gubici zbog umanjenja vrijednosti i politika rezervisanja

Obezvredene garancije su one garancije i hartije od vrijednosti za koje Fond utvrdi da nije vjerovatno da će korisnik garancije moći da naplati svu dospjelu glavnica i kamatu prema odredbama ugovora o kreditu. Pojedinačno obezvrijeđena sredstva su ona sredstva za koja je pojedinačno procijenjeno da su obezvrijeđena i za koja su priznati procijenjeni gubici.

Fond vrši ispravku vrijednosti potraživanja koja predstavljaju procjenu Fonda o nastalim gubicima u svom kreditnom portfoliju u skladu sa Pravilnikom o održavanju i formiranju posebnih rezervi za pokriće rizika i gubitaka vezanih za izdate garancije, Fond identifikuje, odnosno utvrđuje mogući nivo gubitaka.

Politika otpisa potraživanja

Politika otpisa potraživanja vodi se vrlo oprezno uz prethodnu analizu mogućnosti naplate gdje je Fond procijenio da naplata potraživanja nije moguća. Predlaganje otpisa daje odjel u čijoj je nadležnosti klijent, u svakom trenutku nakon što procijeni da su neka potraživanja nenaplativa. Konačni otpisi potraživanja iz poslovnih knjiga su u nadležnosti Uprave Fonda.

Slijedeća tabela prikazuje maksimalnu izloženost kreditnom riziku pozicija bilansa stanja.

	Ukupna knjigovo- dstvena vrijednost	Nije izvršeno umanjenje vrijednosti	Individua- lno umanjenje vrijednosti	Ukupna neto knjigovo- dstvena vrijednost
31. decembar 2014. godine				
Novčana sredstva	134.782	134.782	-	134.782
Dugoročno oročeni depoziti	22.625.000	22.625.000	-	22.625.000
Investicije koje se drže do dospijeca	9.634.041	8.996.041	638.000	8.996.041
Ostala finansijska sredstva	250.221	209.254	40.967	209.254
Date garancije	15.450.660	15.023.763	426.897	15.023.763
	<u>48.094.704</u>	<u>46.988.840</u>	<u>1.105.864</u>	<u>46.988.840</u>
31. decembar 2013. godine				
Novčana sredstva	143.037	143.037	-	143.037
Dugoročno oročeni depoziti	22.505.000	22.505.000	-	22.505.000
Investicije koje se drže do dospijeca	3.031.967	3.031.967	-	3.031.967
Ostala finansijska sredstva	136.875	136.875	-	136.875
Date garancije	10.890.240	10.483.617	406.623	10.890.240
	<u>36.707.119</u>	<u>36.300.496</u>	<u>406.623</u>	<u>36.707.119</u>

5. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)

b) Upravljanje finansijskim rizikom Fondu (nastavak)

Kolaterali

U skladu sa standardnim principima kreditnog poslovanja, Fond u svrhu obezbjeđenja datih garancija zahtijeva kolateral koji treba pokriti rizik nemogućnosti, odnosno nespremnosti klijenta da izvrši ugovorne obaveze.

U skladu sa Upustvom o primjeni pravilnika o odobravanju garancija po GKL , kolateral se najčešće sastoji od jednog ili više instrumenata obezbjeđenja koji slijede:

- a) mjenice,
- b) jemstvo,
- c) založno pravo na nekretninama (hipoteka),
- d) založno pravo na pokretnoj imovini,
- e) polisa osiguranja i
- f) administrativne zabrane (saglasnost o zapljeni)

c) Tržišni rizik

Tržišni rizik se odnosi na potencijalne gubitke nastale zbog promjene tržišnih cijena. Fond klasifikuje rizike tržišne cijene prema faktorima rizika u promjenama kamatnih stopa, kreditnog raspona, valuta, nestabilnostima i rizicima cijena akcija, kao i rizicima alternativnih investicija.

Rizici tržišne cijene mogu nastati iz hartija od vrijednosti (i proizvoda sličnih hartijama od vrijednosti), novca i proizvoda u stranoj valuti, derivata, promjena valute i rezultata hedžinga, imovine slične kapitalu ili iz upravljanja imovinom i obavezama.

Pored tržišnog rizika, rizici tržišne likvidnosti mogu takođe nastati ako je, u slučaju slabe potražnje na tržištu, Fond u nemogućnosti da likvidira stavke za trgovanje u periodima niske likvidnosti (ili zbog zahtjeva za poravnanjem baziranih na riziku) u kratkom roku. Postojeće stavke se uzimaju u obzir kao ograničavajući faktori tržišnih rizika.

d) Upravljanje rizikom likvidnosti

Definicija

Rizik likvidnosti predstavlja rizik nemogućnosti plaćanja dospjelih obaveza na vrijeme ili, u punom iznosu, ili - u slučaju krize likvidnosti - mogućnosti da se samo osigura refinansiranje po povišenim tržišnim cijenama, ili mogućnosti samo da se proda imovina sa popustom u odnosu na tržišnu cijenu.

Kontrola rizika

Skup različitih rezervi likvidnosti osigurava da Fond zadržava sposobnost plaćanja čak i tokom kriznih situacija. One se podvrgavaju različitom stresu kako bi se održavao pregled raspoloživih resursa likvidnosti kroz odgovarajuće jedinice čak i u kriznim situacijama. Osim toga, Fonda ima vlastiti amortizer likvidnosti za stresne situacije, koji se sastoji od hartija od vrijednosti emitovanih od strane Republike Srpske.

5. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)

e) Upravljanje rizikom kamatne stope

Analiza ročnosti za finansijska sredstva i obaveze

Tabela u nastavku prikazuje analizu sredstava i obaveza po njihovom dospijeću, a na osnovu preostalog vremenskog perioda od datuma bilansa stanja do dogovorenog datuma plaćanja obaveza.

	u KM				
	Do 1 mjeseca	1-3 mjeseca	3-12 mjeseci	Preko 1 godine	Ukupno
<i>Na dan 31. decembra 2014.</i>					
Finansijska aktiva					
Novčana sredstva	132.782	-	-	-	132.782
Dugoročno oročeni depoziti	-	-	-	22.625.000	22.625.000
Investicije koje se drže do dospijeća	-	-	-	3.634.041	3.634.041
Ostala finansijska sredstva	250.221	-	-	-	250.221
Ukupno	383.033	-	-	26.259.041	26.642.044
Finansijske obaveze					
Ostale finansijske obaveze	18.074	-	-	-	18.074
Ukupno	18.074	-	-	-	18.074
Ročna neusklađenost	364.959	-	-	-	26.623.970

	u KM				
	Do 1 mjeseca	1-3 mjeseca	3-12 mjeseci	Preko 1 godine	Ukupno
<i>Na dan 31. decembra 2013.</i>					
Finansijska aktiva					
Novčana sredstva	143.037	-	-	-	143.037
Dugoročno oročeni depoziti	-	-	-	22.505.000	22.505.000
Investicije koje se drže do dospijeća	-	-	-	3.031.967	3.031.967
Ostala finansijska sredstva	136.875	-	-	-	136.875
Ukupno	279.912	-	-	25.536.967	25.816.879
Finansijske obaveze					
Ostale finansijske obaveze	6.514	-	-	-	6.514
Ukupno	6.514	-	-	-	6.514
Ročna neusklađenost	273.398	-	-	25.536.967	25.810.365

5. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)

e) Upravljanje rizikom kamatne stope (nastavak)

Depoziti kod banaka

Fer vrijednost depozita sa fiksnom ugovorenom kamatom predstavlja njihovu iskazanu vrijednost. Procijenjena vrijednost depozita sa fiksnom kamatom stopom zasnovana je na diskontovanim novčanim tokovima uz korištenje kamatnih stopa koje preovlađuju na tržištu novca za dugove sa sličnim i preostalim dospeljem.

Potraživanja od klijenata, neto

Fer vrijednost potraživanja predstavlja diskontovani iznos procijenjenih budućih očekivanih novčanih tokova. Očekivani novčani tokovi se diskontuju po tekućim tržišnim stopama kako bi se odredila njihova fer vrijednost.

f) Operativni rizici

Upravljanje operativnim rizikom je važan dio poslovanja Fonda, koji omogućava njeno dugoročno uspješno poslovanje i očuvanje ugleda.

g) Upravljanje rizikom kapitala

U skladu sa Zakonom o garantnom fondu ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj 50/10), iznos uplaćenog novčanog kapitala Fonda i najniži iznos neto kapitala koji Fonda mora održavati, ne može biti manji od 30.000.000 Konvertibilnih maraka. Fond ima upisani kapital u iznosu od 30.000.000 Konvertibilnih maraka, i usklađena je sa odredbama ovog zakona.

Kapital Fonda čine osnovni kapital uvećan za zakonske i posebne rezerve, i neraspoređeni dobitak.

Ciljevi Fonda u pogledu upravljanja kapitalom su:

1. obezbijediti usaglašenost sa zakonskim propisima Republike Srpske,
2. obezbijediti jaku kapitalnu osnovu kao podršku daljem razvoju poslovanja Fonda,
3. obezbijediti mogućnost dugoročnog nastavka poslovanja uz osiguranje prihoda akcionarima.

Fond upravlja kapitalom i vrši usklađivanja u skladu sa svojim ciljevima, tržišnim promjenama i rizicima karakterističnim za aktivnosti Banke. U zavisnosti od primarnog cilja, Fond prilagođava strukturu kapitala odnosno povećava kapital na sljedeće načine:

1. korekcijom iznosa dividende koja se isplaćuje akcionarima, tj. Povećanjem akcionarskog kapitala iz ostvarene dobiti,
2. povećanjem rezervi kapitala iz ostvarene dobiti,
3. novom emisijom akcija koja mora biti privatna,
4. povećanjem dopunskih stavki kapitala.

5. PRIHODI PO OSNOVU KAMATA

	U KM	
	Za godinu koja se završava	
	31. decembra	
	2014.	2013.
Oročanih depozita	1.029.311	1.206.787
Ulaganja u HOV	184.196	179.508
Depozita po viđenju	50	360
Zateznih kamata	21.172	7.125
	<u>1.234.729</u>	<u>1.393.780</u>

6. PRIHODI OD PROVIZIJA

	U KM	
	Za godinu koja se završava	
	31. decembra	
	2014.	2013
Provizija na izdate garancije	11.036	10.130
	<u>11.036</u>	<u>10.130</u>

7. OSTALI PRIHODI

	U KM	
	Za godinu koja se završava	
	31. decembra	
	2014.	2013.
Prihod od ukidnja razgraničenog prihoda	4.360	5.349
Ostali prihodi	23	1.123
	<u>4.383</u>	<u>6.472</u>

8. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI

	U KM	
	Za godinu koja se završava	
	31. decembra	
	2014.	2013.
Neto zarade	359.253	344.123
Neto naknade zarada	35.716	31.031
Porez na zarade i naknade zarada	41.684	41.684
Doprinos na zarade i naknade zarada	219.784	207.080
Ostali lični rashodi	45.318	26.007
	<u>701.755</u>	<u>649.925</u>

9. NEMATERIJALNI TROŠKOVI

	U KM	
	Za godinu koja se završava 31. decembra	
	2014.	2013.
Troškovi revizije finansijskih izvještaja	6.903	6.903
Troškovi PTT usluga	11.971	8.063
Troškovi reprezentacije	12.597	7.527
Troškovi platnog prometa	2.900	2.858
Ostali nematerijalni troškovi	19.921	15.461
	<u>54.292</u>	<u>40.812</u>

10. OSTALI TROŠKOVI

	U KM	
	Za godinu koja se završava 31. decembra	
	2014.	2013.
Troškovi zakupa	15.083	27.760
Troškovi grijanja	9.703	9.368
Troškovi električne energije	3.316	2.562
Ostali troškovi	19.924	18.032
	<u>48.026</u>	<u>57.722</u>

11. POREZ NA DOBIT
a) Komponente poreza na dobit

	U hiljadama KM	
	Za godinu koja se završava 31. decembra	
	2014.	2013.
Tekući porez na dobit	-	-
Odloženi poreski gubitak/(dobitak)	-	-
	<u>-</u>	<u>-</u>

12. POREZ NA DOBIT (nastavak)
b) Usaglašavanje poreza na dobit i dobiti prije oporezivanja i propisane poreske stope

	U KM	
	Za godinu koja se završava	
	31. decembra	
	2014.	2013.
Dobit/ (Gubitak) prije oporezivanja	78.269	403.288
Porez na dobit obračunat po stopi od 10%	7827	40.388
Prilagođavanja		
Poreski efekti rashoda koji se ne priznaju u poreskom bilansu		57.324
Poreski efekti prihoda koji se ne priznaju u poreskom bilansu		(138.666)
Porez na dobit	-	-
Efektivna poreska stopa	0%	0%

Poreski efekti prihoda i rashoda koji se ne priznaju u poreskom bilansu predstavljaju prihode i rashode koji nisu priznati u poreske svrhe, u skladu da Zakonom o porezu na dobit Republike Srpske.

12. NOVČANA SREDSTVA

	U KM	
	31. decembar 2014.	31. decembar 2013.
Novčana sredstva u:		
- u domaćoj valuti	134.624	142.070
- stranoj valuti	52	37
Blagajna	106	930
	<u>134.782</u>	<u>143.037</u>

13. DUGOROČNO OROČENI DEPOZITI

	U KM	
	31. decembar 2014.	31. decembar 2013.
MF banka a.d., Banja Luka	4.625.000	5.475.000
Nova banka a.d., Banja Luka	4.600.000	3.500.000
Bobar banka a.d., Bijeljina	5.500.000	2.225.000
Pavlović banka a.d., Bijeljina	1.500.000	2.800.000
Sberbank a.d., Banja Luka	1.900.000	2.000.000
Balkan Investment Bank a.d., Banja Luka	3.500.000	5.505.000
Komercijalna banka a.d., Banja Luka	1.000.000	1.000.000
	<u>22.625.000</u>	<u>22.505.000</u>

Dugoročno oročeni depoziti na dan 31. decembar 2014. godine u iznosu od 22.625.000 Konvertibilnih maraka se odnose na oročene depozite kod poslovnih banaka sa kamatnom stopom u rasponu od 3,10% - 5,05% godišnje.

14. POTRAŽIVANJA ZA KAMATU I OSTALE NAKNADE

	31. decembar 2014.	U KM 31. decembar 2013.
Kamate za oročene depozite	79.750	58.444
Naknade za date garancije	115.041	78.423
Ostala potraživanja	78	8
	<u>194.869</u>	<u>136.875</u>

15. INVESTICIJE U PRIDRUŽENE ENTITETE

	31. decembar 2014.	U KM 31. decembar 2013.
Akcije Banke Srpske a.d., Banja Luka	5.362.000	6.000.000-
	<u>5.362.000</u>	<u>6.000.000-</u>

Na dan 31. decembar 2014. godine Fond ima kupljenih akcija Banke Srpske a.d., Banja Luka (ranije: Balkan Investment Bank a.d., Banja Luka) u iznosu od 6.000.000 Konvertibilnih maraka, što čini 17,13% učešća, odnosno 19,99% učešća sa prvom glasa. Ulaganja u Banku Srpske a.d., Banja Luka su klasifikovane kao investicije u pridružene entitete iz razloga što je u Nadzorni odbor Banke Srpske a.d., Banja Luka imenovano jedno lice od strane Fonda. Pored navedenog, član nadzornog odbora Banke Srpske a.d., Banja Luka je i lice koje je zaposleno u Fondu, ali nije imenovano u Nadzorni odbor od strane Fonda.

16. INVESTICIJE KOJE SE DRŽE DO DOSPIJEĆA

	31. decembar 2014.	U KM 31. decembar 2013.
Obveznice Republike Srpske	3.000.000	3.000.000
Hartije od vrijednosti-Nova banka 24-emisija	600.000	
Potraživanja za kamatu od obveznica RS i kamata Nova banka	34.041	31.967
	<u>3.634.041</u>	<u>3.031.967</u>

Investicije koje se drže do dospelosti na dan 31. decembar 2013. godine u ukupnom iznosu od 3.031.967 Konvertibilnih maraka se odnosi na kupljenih 30.000 obveznica nominalnih vrijednosti od 100 Konvertibilnih maraka, sa kamatnom stopom od 6% godišnje. Kamata se obračunava i isplaćuje polugodišnje. Nominalna vrijednost obveznica dospeljeva za naplatu 23. aprila 2019. godine.

17. OSNOVNA SREDSTVA I NEMATERIJALNA ULAGANJA

	U KM				
	<u>Oprema</u>	<u>Osnovna sredstva u pripremi</u>	<u>Ulaganja u tuđe nekretnine</u>	<u>Ukupno</u>	<u>Nematerijalna ulaganja</u>
Nabavna vrijednost					
Stanje na dan 1. januara 2012. godine	107.157	-	-	107.157	12.379
Nabavke u toku perioda	2.016	1.333	-	3.349	17.550
Donacije	1.867	-	-	1.867	-
Otpis	-	-	-	-	(310)
Stanje na dan 31. decembra 2012. godine	111.040	1.333	-	112.373	29.619
Nabavke u toku perioda	95.032	929	60.325	156.286	-
Aktiviranja	2.262	(2.262)	-	-	-
Prodaja i otpis	(7.398)	-	-	(7.398)	-
Stanje na dan 31. decembra 2013. godine	200.936	-	60.325	261.261	29.619
Nabavke u toku perioda	12.751				913
Aktiviranja					
Prodaja i otpis					
Stanje na dan 31.12.2014	213.687	-	60.325	274.012	30.532
Ispravka vrijednosti					
Stanje na dan 1. januara 2012. godine	26.696	-		26.696	-
Amortizacija	18.369	-		18.369	3.938
Otpis	-	-		-	(310)
Stanje na dan 31. decembra 2012. godine	45.065	-		45.065	3.628
Amortizacija	21.688	-	2.567	24.255	3.749
Prodaja i otpis	(3.711)	-	-	(3.711)	-
Stanje na dan 31. decembra 2013. godine	63.042	-	2.567	65.609	7.377
Amortizacija	32.928		3016		3.753
Stanje na dan 31.12.2014.godine	95.970		5.583	101.553	11.130
Neto knjigovodstvena vrijednost:					
31. decembar 2013. godine	137.894	-	57.758	195.652	22.242
31. decembar 2014. godine	117.717		54.742	172.459	19.402

Na dan 31. decembar 2014. godine, Fond nema založenih osnovnih sredstava.

18. OSTALE OBAVEZE

	31. decembar 2014.	U KM 31. decembar 2013.
Obaveze po osnovu neto zarada i naknada zarada	34.809	31.636
	22.208	
Obaveze za poreze i doprinose na zarade i naknade zarada		20.960
Obaveze prema dobavljačima	17.382	5.913
Ostale obaveze	692	598
	<u>75.091</u>	<u>59.107</u>

19. REZERVISANJA

Na dan 31. decembra 2012. i 2013. godine, rezervisanja za date garancije, kao i ostala rezervisanja su iznosila:

	Za date garancije	U Konvertibinim markama Ostala rezervisanja	Ukupno
Stanje 1.januar 2012. godine	-	-	-
Rezervisanja na teret rashoda	375.000	2.488	377.488
Ukidanje rezervisanja	(375.000)	-	(375.000)
Stanje, 31. decembra 2012. godine	<u>-</u>	<u>2.488</u>	<u>2.488</u>
Rezervisanja na teret rashoda	550.664	-	550.664
Iskorišćeno rezervisanje	-	(1.990)	(1.990)
Ukidanje rezervisanja	(144.041)	(498)	(144.539)
Stanje, 31. decembra 2013. godine	<u>406.623</u>	<u>-</u>	<u>406.623</u>
Rezervisanje na teret rashoda	<u>301.724</u>		<u>301.724</u>
Ukidanje rezervisanja	<u>(281.450)</u>		<u>(281.450)</u>
Efekti rezervisanja u 2014	<u>20.274</u>		<u>20.274</u>
Stanje 31.decembra 2014.godine	<u>426.897</u>		<u>426.897</u>

20. RAZGRANIČENI PRIHODI PO OSNOVU DONACIJA

Kretanja na razgraničenom prihodu po osnovu donacija opreme od strane državnih organa i organizacija data su u tabeli ispod:

	31. decembar 2014.	U KM 31. decembar 2013.
Stanje na dan 1. januara	12.321	17.670
Donacija opreme	-	-
Ukidanje razgraničenog prihoda	(4.360)	(5.349)
Stanje na dan 31. decembra	<u>7.961</u>	<u>12.321</u>

21. PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

	U hiljadama KM	
	31. decembar 2014.	31. decembar 2013.
Naknada za obradu zahtjeva	52.650	25.203
Unaprijed naplaćena premija za izdate garancije	49.558	66.225
	<u>102.208</u>	<u>91.428</u>

22. AKCIONARSKI KAPITAL
Akcionarski kapital

Garantni fond Republike Srpske a.d. Banja Luka (u daljem tekstu: Fond) je osnovan na osnovu Zakona o Garantnom fond Republike Srpske objavljenog u Službenom glasniku Republike Srpske broj: 50/10 od 4.juna.2010. godine. Fond je registrovan registarskim uloškom Okružnog prirevidnog suda u Banjoj Luci broj MBS 57-02-0004-10. JIB Fonda je 4403219770008.

Osnivač Fonda je Vlada Republike Srpske sa osnivačkim kapitalom u iznosu od 30.000.000 Konvetibilnih maraka. Akcionarski kapital se sastoji od običnih akcija. Akcionarski kapital se iskazuje po nominalnoj vrijednosti.

Rezerve

Raspored dobiti iz prethodne godine izvršiće se na osnovu odluke organa upravljanja Fonda, a u skladu sa zakonom i statutom Fonda

a) Zakonske rezerve

U obavezne rezerve se svake finansijske godine od dobiti koju Fond ostvari unosi najmanje 5% (pet odsto), dok rezerva ne dostigne srazmjeru prema osnovnom kapitalu u procentu od 20%.

b) Posebne rezerve

U skladu sa članom 62 Statuta, Fond je dužan da održava i formira posebne rezerve za pokriće rizika i gubitka vezane za izdate garancije.

Neto dobitak/gubitak perioda

Neto dobit ili gubitak perioda Fond predstavlja razliku između ukupnih prihoda i ukupnih rashoda, uključujući i obračunati porez na dobit.

23. ZARADA PO AKCIJI

	U KM	
	31. decembar 2014.	31. decembar 2013.
Dobit	78.269	403.288
Ponderisani broj akcija	30.000.000	30.000.000
Osnovna zarada po akciji u KM	<u>0,026</u>	<u>0,013</u>

Obzirom da Fond nema potencijalno umanjujuće obične akcije kao što su konvertibilni dug i opcije na akcije, Fond ne utvrđuje razvodnjene zarade po akciji.

24. OPERATIVNI ZAKUP

Troškovi zakupa u poslovnoj 2013. godini iznosi 27.760 Konvertibilnih maraka. U poslovnoj 2013. godini, troškovi zakupa su iznosili 27.760 Konvertibilnih maraka Zakup poslovnih prostorija je ugovoren na neodređeno vrijeme shodno članu 3 ugovora o zakupu od 28.12.2012.godine.

25. PORESKI RIZICI

Republika Srpska i Bosna i Hercegovina trenutno imaju više zakona koji regulišu razne poreze uvedene od strane nadležnih organa. Porezi koji se plaćaju uključuju porez na dodatu vrijednost, porez na dobitak i poreze na plate (socijalne poreze), zajedno sa drugim porezima. Često postoje razlike u mišljenju među državnim ministarstvima i organizacijama vezano za pravnu interpretaciju zakonskih odredbi što može dovesti do neizvjesnosti i sukoba interesa. Poreske prijave, zajedno sa drugim oblastima zakonskog regulisanja (na primjer, pitanja carina i devizne kontrole) su predmet pregleda i kontrola od više ovlašćenih organa kojima je zakonom omogućeno propisivanje jako strogih kazni i zateznih kamata.

Tumačenje poreskih zakona od strane poreskih vlasti u odnosu na transakcije i aktivnosti Društva mogu se razlikovati od tumačenja rukovodstva. Kao rezultat iznjetog, transakcije mogu biti osporene od strane poreskih vlasti i Preduzeću može biti određen dodatni iznos poreza, kazni i kamata. U skladu sa Zakonom o Poreskoj upravi, period zastarjelosti poreske obaveze je pet godina. To praktično znači da poreske vlasti imaju prava da odrede plaćanje neizmirenih obaveza u roku od pet godina od trenutka kada je obaveza nastala. Ove činjenice utiču da poreski rizik u Republici Srpskoj i Bosni i Hercegovini bude značajniji od onog u zemljama sa razvijenijim poreskim sistemom.

26. DEVIZNI KURS

Zvanični kurs primijenjen za preračun pozicija bilansa stanja na dan 31. decembra 2014. i 2013. godine za sljedeće značajnije valute iznosi:

	U Konvertibilnim markama	
	31. decembar 2014.	31. decembar 2013.
USD	1,6084	1,4190
CHF	1,6219	1,5954
EUR	1,9558	1,9558